

Invloedrijke macroliden

In de NHG-Standaarden wordt een macrolide doorgaans alleen aanbevolen als behandeling met penicilline niet mogelijk is vanwege een bekende overgevoeligheid voor penicilline. Het belang van terughoudend gebruik van macroliden wordt onderstreept door de resultaten van een gerandomiseerd dubbelblind placebogecontroleerd onderzoek onder 224 gezonde vrijwilligers van de universiteit van Antwerpen. Zowel na een drie-daagse kuur met azitromycine (1 dd 500 mg) als na een zevendaagse kuur met claritromycine (2 dd 500 mg) bleek, één dag na afloop van de kuur, het aantal macrolide-resistente streptokokken met

ongeveer 50% toegenomen. Tot 42 dagen na de kuur was het percentage resistente streptokokken in de azitromycine-groep hoger dan in de claritromycine-groep. Dit percentage daalde in beide groepen ten opzichte van placebo geleidelijk van gemiddeld 31% op dag 42 tot 17% op dag 180.¹

Hoewel de resultaten waarschijnlijk niet zonder meer geëxtrapoleerd kunnen worden naar de zieke patiënt in de spreekkamer van de Nederlandse huisarts blijkt dat macroliden snel en langdurig een toename van de resistentie en verandering van het resistentiepatroon van streptokokken in de keel kunnen veroorzaken. Ook door de gesignaleerde toegenomen resistentie van *Streptococcus pneumoniae* voor macroliden in de tweede lijn blijft terughoudend gebruik van macroliden aangewezen.²

Of het verschil in resistentie-ontwikkeling tussen azitromycine en claritromycine de onderlinge plaatsbepaling in het NHG-formularium en de NHG-Standaarden zal gaan beïnvloeden valt te bezien. (WD)

- 1 Malhotra-Kumar S, et al. Effect of azithromycin and clarithromycin therapy on pharyngeal carriage of macrolide-resistant streptococci in healthy volunteers: a randomised, double-blind, placebo-controlled study. *Lancet* 2007;369:482-90.
- 2 SWAB. NethMap 2007 – Consumption of antimicrobial agents and antimicrobial resistance among medically important bacteria in The Netherlands. [http://www.swab.nl/swab/swabcms.nsf/\(WebFiles\)/D552D3B6190D0461C12572FF0024F246/\\$FILE/NETHMAP_2007.pdf](http://www.swab.nl/swab/swabcms.nsf/(WebFiles)/D552D3B6190D0461C12572FF0024F246/$FILE/NETHMAP_2007.pdf). Geraadpleegd op 7 september 2007.

Echinaforce werkt wel degelijk tegen verkoudheid

Foto: Getty Images

Verkoudheid is een van de meest voorkomende ziekten in onze wereld. In de VS krijgt elke inwoner gemiddeld 3 keer per jaar een verkoudheid, wat leidt tot 40% van alle ziekmeldingen op het werk.

Omdat de dokter weinig aan een verkoudheid kan doen, grijpen veel mensen naar alternatieve middelen. Echinacea, een substraat van de Echinaca plant, is de populairste. Hoe het veronderstelde immunostimulerende mechanisme van

het middel werkt, blijft onbekend, maar dat het iets nuttigs doet, blijkt uit een recente meta-analyse in *The Lancet*.

De onderzoekers includeerden 14 relevante gerandomiseerde placebogecontroleerde onderzoeken. Daarin werd gekeken wat het effect van Echinacea was op de duur van de verkoudheid (n = 1356) en het effect op het voorkómen van verkoudheid (n = 1630). Echinacea verkleinde de kans op een ver-

koudheid met 58% (OR 0,42: 95%-BI 0,25-0,71, p < 0,001, NNT: 6) en verkortte de duur met gemiddeld 1,4 dagen (p < 0,01). Moet iedereen nu bij de drogist meteen grijpen naar de natuurgeneesmiddelen? Een paar kanttekeningen bij de mooie cijfers. Over de veiligheid van het gebruik van Echinacea wordt in de meta-analyse vrijwel niets vermeld. De stof is een cytochroom P450 3A4-remmer dus er kan interactie met andere geneesmiddelen optreden. Ook over de dosering is nog onduidelijkheid, in de onderzoeken in deze meta-analyse varieerde de dosering van 100 mg per dag tot 6 gram per dag. De meest gebruikte dosis was 900 mg per dag. Bij geen van deze doseringen werden bijwerkingen gemeld.

Voortaan kan de huisarts aan een verkouden patiënt naast de welbekende neusdruppels ook best echinaforce of een gerelateerd middel adviseren. Maar om ook een goed advies te kunnen geven over de dosering en veiligheid van het middel bij langer gebruik is er meer bewijs nodig. (KJ)

- Sachin A Shah, et al. Evaluation of echinacea for the prevention and treatment of the common cold: a meta-analysis. *Lancet Infect Dis* 2007;7:473-80.